

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre . . . 6 korona.
Egy szept. és 6 mfr.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági kögyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL
Városi nyomda.

Idé küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI NYOMDA.**

A harmadik egyetem kérdése.

Irta: Nánási.

Református egyházunk 50 ezer forintos »egyetemi« alapítványáról azért kívánok beszélni, mert református egyházunk presbyteriuma idevonatkozó határozatait olyanok írták alá, akik még szokták gondolni, amit tesznek s meg is tudják bírálni a fennforgó kérdéseket s azt is, hogy amit fellebbeznek, ha nem helyes is szerintük, de jogos, törvényes s a bíró előtt is megálló határozat-é, vagy nem az?

En az elfogulatlanság hangján s személyi vonatkozások nélkül s minden esetre úgy akarom kezelni ezt a kérdést, hogy senki bántva ne legyen; nem is kötekedni kívánok s nem legyőzni kívánok valakit, hanem meggyőzni akarom és azt akarom, hogy ne rombolva, hanem békeséges egyetértéssel tisztázza, előrébb legyen vive a debreczeni egyetem kérdése.

Tehát a ref. presbyteriumnak fenti határozatából indulok ki.

Azt a határozatot helyesnek s belső tartalmát, érdemét tekintve, aláírom, fenntartandónak, okosnak, bölcsnek hirdetem s kalapat emelek ama jelenvolt presbyterek előtt, akik annak idején a befolyásoló hangnak nem engedve, meghúzták a többségi határozatot.

Bizonnyok pedig a következőkben.

Naptár szerint nem tudom meghatározni a napokat, mert hivatalos adatok egyáltalán nincsenek rendelkezésem alatt, de egészen biztosan tudom azt, hogy:

1. a presbyterium volt az első, amely a debreczeni egyetem előkészítése végett a bölcsészeti szak felállítására 50,000 forintot gyűjtés által és az egyház pénztárából a kollégium kormányzatában eddig is fennállott jogai épségben tartása feltétele mellett megajánlott. Tudom azt, hogy csak ennek megajánlása után, de a gyűjtés megindítása előtt követhetett be az, hogy

2. némely buzgó férfiak tultevén magukat eme határozaton, odahatottak, hogy társadalmi uton s a felekezeti külsőségekre tekintet nélkül eszközöltessék a gyűjtés s az történt, hogy

3. ez a bekövetkezett nagy felbuzdulás abszorbeálta a presbyterium egész határozatát, szándékát, munkásságát s mindezekkel megerősödvé eszközölte a társadalom s a presbyterek is aztán azt a gyűjtést, amelyet a presbyterium akart eszközölni. Az volt ezzel cizelőva egyfelől, hogy ne a presbyterium legyen — ha lesz — a dicsőség s az érdem.

Ne ítéljen meg roszakaratulag senki, ha ebben az inséges időben épen azt a mezőt, rétet vagy kaszálót veszem itt példának, mely az idén nem csak sarjunt nem adott, de anyaszénát is szükén adott. Ha ugyanis felajánlottam én, hogy rétem anyaszéna természetű összeggyűjtőm s odaadom az egyetem céljaira, de jó egy buzgóbb, hatalmasabb, munkaképebb ember s azt mondja — hadd el, majd magam intézkedem s intézkedik is — én pedig ebbe nem csak belenyugszom, hanem munkás is vagyok az obozosok összeggyűjtésében: — ugyan hogyan lehessen tőlem több követelni azt, hogy tulajdonatú ígéretem szerint mégis teljesítem, ami nem ugyan általam, nem kizárólag én általam, de igenis beleegyezésemel, közbejöttömmel s az én mezőmről teljesítem va.

Ez a tény.

És ha bíró elé terjesztjük a kérdést, bizonyos vagyok abban, hogy nem akad jogász, nem akad bíró, aki kötelezzen engem kiadni azt anyaszénát az egyetemnek, ami már kiadva, beszállítva van az egyetemnek, illetve az egyetem előkészítésére hivatott bölcsészeti fakultásnak.

Szóharcot tudhat, folytatthat e felett bárki; — de elfogulatlan embert ellenkezőről meggyőzni nem fog.

Amidőn azonban ezt ekként megállapítom, megdönthetetlen állapotnak tudom és hirdetem, — nyomban kijelentem azt is, hogy ezzel nem akarom kapacitálni az embereket, különösen nem a reform. egyházat, hogy az egyetem céljaira többé ne adjanak semmit, hanem csak azt kívánom, illetve akartam kiemelni, hogy rossz uton kereskedik az, az egyetem ügyét nem szolgálja az, aki az egyháznak tulszárnyalt ama határozatát reaktiválni akarja s aki a helyesen, logikusan gondolkodókat pellengérezzi s a helyes határozatnak kifogásával ügyetlenséget támaszt épen azok közt, akiknek egyetértve is nagyon nehéz a feladatuk megvalósításában csak egy lépést is megtenni.

Bizonnyitani kívánom — tovább menve — a ref. egyházi presbyterium határozatának helyességét még ama kérdés felvetésével is, vajjon a fentiekőt eltekintve vállalkozhatnék-e ma a presbyterium a gyűjtésre?

Szerintem nem vállalkozhatnék.

Először azért nem, mert a gyűjtés már megtörtént. Az szabad és megengedett dolog, hogy felkérjünk valakit, hogy adjon, hogy adakozzék újra meg újra, de nem szabad s hatóságilag nem megengedett dolog, hogy a polgároknak házaiknál egyenként felkeresésével s így mintegy erkölcsi kényszerrel, mintegy erőszakokkal az adakozásra.

A presbyterium is kötelezve van arra, hogy saját hivatását kötelessége a közigazgatási hatóságunk megmondja, hogy a lakosságunk együgyűenazon czélra kétszer megadótatása megengedhető-e?

De ez csak a gyengébbik ok, amelylyel szemben jogosan lehet hivatkozni a czél nemes, rendkívüli horderejű voltára, nagyságára s arra is, hogy azért bizony nem egyszerűen kétszer, de többször is illik megnyitnunk erszényünket s azt mondom, hogy nyissuk is meg.

Hanem fontosabb ok, amit szintén kérdésképen állítok fel: — vajjon elerkezett-e az ideje az adakozásnak, esedékessé vált-e már a presbyterium ígérete?

Semmiképen sem vált esedékessé, ideje még nem érkezett el.

Saját tartalma szerint sem érkezett el az ígéret beváltásának ideje s kötelesség.

Mert az az ígéret feltételhez van kötve.

Az egyik feltétel nyíltan kifejezve van a presbyterium határozatában s ez az, hogy eddigi jogaink épségben fenntartásával ígérkezik az Egyház 50,000 frotot gyűjteni és adni.

Azok az eddigi jogok pedig sehoggy sincsenek biztosítva, sőt naponként találkozunk olyan törekvésekkel, melyek az Egyháznak jogait, a kollégium ügyeinek kezelésében konfiskálni akarják, elfeledve, hogy amikor az Egyházat kizsartorítai ügyeinknek, azon jogok gyakorlatásából, akkor nem a szorosan vett Reform. Egyháznak, hanem Debreczen város egész közönségének jogait kívánják konfiskálni, annak a város közönségének a jogait, mely városnak közönsége több is százezre-

ket adott s melytől még sok százezreket kell kikérni, hogy valamikor Egyetem lehessen itt, és amely város közönsége ma voltaképp a reform egyházi presbyterium által bir némi befolyással, joggal a kollegium ügyeinek kezelésében. A város közönségének ezt a jogait, ezeket a ref. egyház presbyteriuma által való gyakorlását jó lesz nagyon is tisztelőben tartani; erőteljes komolyan gondolkozni azoknak, akik a debreczeni Ref. Egyháznak a város közönségéből alakult presbyteriumot mindig csak lebírálni igyekeznek.

Gondoskodjanak tehát az adományt sürgetők arról, hogy az Egyház jogai biztosíthatassanak. Ehez talán nem is egyházkerületi, hanem zsinati határozat is joggal követhető.

Másik feltétel — ami önként érthető, ha kifejezve nincs is — annak a kimutatása, hogy a bölcsészeti és az aztán általa az Egyetem már egyébként biztosítva van, csupán ez az 50,000 frt hiányzik.

Mert az 50,000 frtot a presbyteriumi határozat épen úgy, mint igen sok mások, köztük az itteni kir. tábla volt elnöke, alelnöke s bírái, csakis úgy igérték, hogy csak akkor fizetik meg, ha az Egyetem létrejötte biztosítottak.

És hol állunk ma az Egyetem ügyével? Azt én nem is kérdelem, vajjon a begyűlt pénz gyümölcsözöttve van-e céla. Hanem csak azt kérdelem, van-e csak egy kicsinyen bizonyosság is arra, hogy az az Egyetem itt létre jön. Biztosítva van-e, hogy ev. ref. Egyetem létesítését a törvényhozás engedélyezi. Ha pedig nem protestáns egyetemről, hanem általában 3-ik egyetemnek itteni berendezéséről van szó, vajjon csak tárgyalások, kombinációk vannak-e arra, hogy az a 3-ik egyetem a mi mostani kollegiumi erőink beillesztésével létesíthessék s hogyan történjék az? A felelebbők ez irányban fejtsék ki tevékenységüket, azzal többet használják az Egyetem ügyének s legyenek nyugodtak, hogy sem a debreczeni ref. Egyház presbyteriuma, sem Debreczen város közönsége nem fog távol maradni a maga obulusaival.

Jót akartam.

Városaink.

Irtta: Éhen Gyula, országgyűlési képviselő.

Az egyes államok kulturális sulyát, közgazdasági jelentőségét, városaik ezen vonatkozásokban elért eredményei állapítják meg. Az angol, francia, olasz és német nemzet kulturájának és közgazdasági életének bölcsője és székhelye a városok, vagyis azon alakulatok, melyekben a nemzet intellektuális erje összpontosul. A történeti fejlődés módjánál kedvezett a nyugat-európai államok kialakulásának; amennyiben emporialis jellegű állott városaiknak egész tömege révén, minden nehézség nélkül, tehát természetesen emelkedtek a kulturális és közgazdasági jelentőségnek azon színvonalára, mely jellegű Európa államainak sorában tekintélyüket és pozíciójukat biztosítja.

Magyarország, melyet földrajzi fekvése a török invázió ellen évszázadok hosszu tartamára állított oda Európa védő bástyájaként, sohasem volt azon kedvező helyzetben, hogy a béke és nyugalom áldásai közt, szépe a kulturának és közgazdasági életnek oly középpontokat teremthessen és azokat oly módon rendezhesse be, hogy azok a kulturális kialakulásának tényezőivé és maradó szilárd oszlopaivá izmosodhassanak. Az évszázadokon át folytatott védelmi harc volt tehát oka annak, hogy városaink kulturai fejlődés dolgában nem tudtak lépést tartani Európa nyugoti államaival; minélgyögra óriási feladat vár még a magyar nemzetre, hogy öntudatos cselekvéssel és gondoskodással ki-pótolja mindazon hiányokat, melyeket a kulturállam eszményi fogalmának betöltése, a fejlődés aktualitásának jelen időhatárában tőle multhatatlanul megkövetel.

Be kell ismernie mindenkinek, hogy a magyar alkotmány visszaállítása óta hazánkban a közéleti és közigazgatási létesítések terében nagyon sok történt. Tehát annyi becses anyagot halmozunk össze, hogy most már bekövetkezett az ideje annak, hogy azt a sok értékes anyagot megfelelő formába öntsük, rendszerbe foglaljuk és az új szervezetek egy megkonstruáljuk, mely meg azok e gyrészről a nemzet intellektuális fejlődésének megfelelő kereteit képezze, addig másrésztől a konszolidált magyar nemzeti állam kiépítésének is szilárd alapjaivá váljanak.

A magyar városok újból való rendezésének kettős irányban kell érvényesülnie. Az egyik a meglévő keretekben a helyi viszonyok által

indokolt külső rendezés; szerves kapcsolatban a modern hygienia által megkövetelt intézmények létesítésével. A másik pedig a belső organizáció, az új szervezet, melynek feladata, hogy a városok intellektuális tartalmának megfelelő új szellemet öntsin azon küzdelebe.

A városok szervezését illetőleg külön törvény alkotandó, mely kiemelve a városokat korlátozott helyzetűből, intellektuális erjeiknek megfelelően oly széles alapon nyugvó autonómiát nyerne, mely éles vonásokkal domborítja ki a városok önálló egységességét s ezeket a nagy nemzeti feladatok teljesítésére alkalmasokká teszi.

A városok lakóinak polgári szabadsága; továbbá az autonóm jog alapján gyakorolt független rendelkezésnek a köz javára szolgáló érvényesítése; s mindazon tevékenység, mely végeredményében a városok polgárainak vagyoni jólétét elő és ezek anyagi függetlenségét biztosítja — nem a városoknak önzélti érdekét szolgáló elvont érdeke, hanem a nemzet összeségének jövőendő boldogulását biztosítani hivatott leghatásosabb eszközök.

A városok mai rendje, mely a polgári jelleget teljesen kiküszöbölte, a maga leköltött és alárendelt helyzetében teljesen megszüntendő. Az új szervezésének ne legyen más az irányadó, mint az egyes városoknak intellektuális tartalma és ezzel kapcsolatban ama fontos feladatoknak biztosítása, hogy mely város minő mértékben tud megfelelni ily álliorúk nélküli kulturális, közgazdasági és nemzeti szempontból vett feladatának.

Oly városok, melyek a most felsorolt feladatoknak megfelelnek és a modern közlekedés eszközeinek figyelembe vételével vett középponti fekvésükönél fogva arra hivatják, hogy a körzetükbe eső távolabb vidékekre is kiterjesszék kultur-hivatásuknak áldásait: az ily városok ezen magasabb hivatásuknál fogva emporialis jellegükben minden oly közintézmények ellátandók, melyek feladataik betöltésének biztosítására szükségesek. Alsó és felsőbb bíróságok, hatóságok, középiskolák minél nagyobb számban, ipar- és kereskedelmi kamarák; posta- és táviró-igazgatóság; a különböző kulturintézetek; szóval minden oly közintézmény, mely az emporium fogalmának betöltéséhez megkívántatik, ezen középponti fekvésű városokban helyezendő el.

A városok külső rendezésénél, különösen ha történeti emlékek fűződnek ennek rendszeréhez, gondosan kerülendő a rombolás munkája. Egyebekben pedig, a városok szférájának megállapításán kívül, fősúlyt kell fektetni a modern hygienia követelményeire; s egyáltalán minden városnak akként kell berendezkednie, hogy lakosainak egészségi érdekei megóvassanak, hogy ennek folytán ott lakásuk és tartózkodásuk kényelmese és gond nélkül való legyen. Vízvezeték, csatornázás és szemétki-hordás; ezekkel kapcsolatban a pöcze- és szemétdörrök rendszerének megszüntetése, oly ideális állapot, mely magasra emeli a város színvonalát. Ezeken kívül parkok, sétálóhelyek, fürdők, szilárd utcaburkolás, légszusz- vagy villamos világítás; s a helyi közlekedés kényelméről való gondoskodás; mind elmaradhatatlan kelléke és kiegészítése a modern értelemben vett város fogalmának.

Igaz, hogy a most felsorolt közintézmények tömémentelen pénzt, körültekintő gondosságot, kitartó munkát és erudetelen szorgalmat igényelnek. De elvleg az Isten sem egy nap alatt teremtette a világot; s itt az ideje, hogy teljes erővel és lelkesedéssel induljunk neki az alkotás és kiegészítés nagy munkájának, mert erre nem pusztán a humanizmus hívó szava, hanem egyttal a hazafini érzés öntudata is kötelez, ha méltó helyet akarunk elfoglalni a nyugot-európai kulturállamok díszes sorában.

Tíza István gróf kormányelnökünk komoly ígéretet tett azírt, hogy a városok által teljesített állami feladatok kártaintalanságképpen megkapják azok a borítal- és husfogyszántási adókat. Ime, e ténynek egy bő anyagi forrás nyílik meg a városok előtt, melynek évi jövedelméből okos és czélszerű beosztás mellett megvalósíthatjuk mindezen hygienikus intézményeket, melyekről való gondoskodás a városoknak legemlékező feladata.

Ahol pedig a közegészségi intézmények netán már rendelkezésre állanak, ott előáll a legszükségesebb kulturintézményekről való gondoskodás kötelessége, minők a felsőbb tanintézetek, színház, muzeumok stb.

Amely város mindezen vonatkozásokban eleget tett feladatának, az büszke öntudattal sorakozhatik a modern Magyarország megteremtőjei közé.

Utmutató a városházán.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órákor.

A tanács rendes tanácsulást hétfőn és csütörtökön délelőtti tart; a tanácsnokok ez időben feleket nem fogadnak.

Az árvászek szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőtt tartja üléseit. Az árvászeki előadók felelnek felvidékiást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 10—12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ikén tartja üléseit.

Az iktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-5-ig, vasárnap és ünnepnapon 9—11-ig fogad el beadványokat.

Hivatalos órák a városházán. Hétköznapokon d. e. 9—12-ig, délután 3—6-ig; vasárnapokon és ünnepnapokon 9—12-ig.

A hivatalok és azok száma a városház fő- és mellékkapui alatt kifüggesztett táblákon jelezve vannak.

Miniszteri leiratok.

A hifelekezetek iskolai segélye.

A m. kir. belügyminiszter a következő leiratot intézte a város közönségéhez:

83,857—1904. II. b.

Az 1904. évi költségelőirányzatba a hifelekezetek részére iskolai segélyek címén beillesztett fölemelt segélyösszegek jóváhagyása iránt tett felterjesztésekre értesítem a város közönségét, hogy tekintettel arra, miszerint az egyes felekezetek ez évi költségvetésüket már a fölemelt segélyösszegek beállításával készítették el, s így a fölemelt összegek folyósításának elmaradása háztartásukat zavarba döntené: a város 1904. évi költségelőirányzata, kiadások XVII. címének több altétele alatt a hifelekezetek részére iskolai segélyek címén előírányolt többlet összegeket *kívételosen* jóváhagyom, azzal a fentartással, hogy ebből kifolyólag a jövőre nézve a várossal szemben semmiféle igények nem támaszthatók s illetve, hogy az a város kebelében levő hifelekezetek népiskolái és egyházi segélyezői ügyének folyamatosan evő végleges rendezése mi kihatalással sem bírhat. Elvárom a város közönségétől, hogy — most említet az ev, 57,584—1903. számú itteni eiratnak végleges rendezés ügyében hozandó-közgyűlési határozatát hozám jóváhagyás végett meg ez ev folyamán felterjesztendő.

Budapest, 1904 szeptember 19.

A miniszter helyett:

Sándor,
államtitkár.

A bábaképző ügye.

A bábaképző és azzal kapcsolatos nöbetogostály elhelyezésére létesítendő épületek ügyében a belügyminiszter következő leiratot küldte a város közönségének:

0,836—1904. II. b. szám.

M. kir. belügyminiszter.

A folyó évi június hó 16-án tartott bizottsági havi gyűlésében 136. sz. a hozott határozatát, melylyel az állami bábaképződe és az azzal kapcsolatos nöbetogostály elhelyezésére szükséges épületeknek az Attila-téren leendő felállítását mondogta ki és az ebből kifolyólag felmerülő költségeknek a határozatban részletezett módokat mellett való fedezése iránt intézkedik, a kereskedelemügyi miniszter ural egyetértőleg *jóváhagyom* és az ügy sürgősségére való tekintettel megengedem, hogy az építkezést a 323,832 korona 6 fillérel megállapított költségösszeg keretén belül foganatosíthassa.

Budapest, 1904. évi szeptember hó 23-án.

Tisza.

Miniszteri körrendelet.

Első segélynyújtás baleseteknél.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a baleseteknél történő első segélynyújtás ügyében a következő körrendeletet adta ki:

63,290. VII. sz.

Valamennyi másodfoku iparhatóságának!

Az ipartelepek előfordulható balesetekre való tekintettel az 1893. XXVIII. t.-cz. I. §-ának i) pontja, a gyárak első segélyre szükséges köit- és gyógyszernek készenlétben tartására kötelezi. Az 1876. XIV. t.-cz. 40., illetőleg 42. §-a értelmében pedig egyáltalán gondoskodni köteles a gyáros arról is, hogy a telepen erre alkalmas, megfelelő egyének az első segélynyújtás lényegesebb ismereteiken kellő kioktatást nyerjenek.

A törvény ezen intézkedésének minél hatályosabb végrehajtását a magam részéről is, minden rendelkezésemmre álló eszközzel előmozdítani óhajtván, elhatároztam, hogy hazai nagyobb ipartelepeink között egy, az első segélynyújtás gyakorlati követelményeit ismertető füzetet osztatok szét.

E füzetekből 20 példányt mellékelve; felhivom tehát Címet, hogy azokat a hatósága alá tartozó elsőfoku iparhatóságok utján a törvényhatóság területén létező jelentékenyebb, nevezetesen nagyobb számú munkagépekkel felszerelt ipartelep között osztassa szét, illetőleg az ipartelepnek erre alkalmas helyiségében függesztesse ki s egyuttal figyelmeztesse az eljáró elsőfoku iparhatóságot, hogy az illető ipartelepek tulajdonosait az 1876. XIV. t.-cz. előbb idézett szakaszának rendelkezéseire emléktessék.

Budapest, 1904. évi szeptember 9-én.

A miniszter megbízásából:

Péterffy,
miniszteri oszt. tanácsos.

Szabályrendeletek.

Szabályrendelet

(Javaslat.)

a kerékpároknak (bizikliz, tricikliz, tandem vagy bármely név alatt előforduló ilyenm közlekedési vagy sport-eszközök) városi adóval való megterhelhetőségéről.

1. §.

Debreczeni lakosok tulajdonát képező vagy általuk használt teherhordó tartánnyal, ládával el nem látott kerékpárok után darabonként és évenként, közigazgatási végrehajtás utján behajtható: és pedig azok, kik a szóban levő közlekedési eszközt foglalkozásaiknak előmozdítása céljából, tehát megélhetési szempontból használja, — de, amelyet rendőrhatósággal igazolni tartozik — évenként 10 korona; azok pedig, kik egyedül kedvtelésből, kizárólag mulatságból használják, 20 korona adót tartoznak fizetni.

2. §.

A kerékpár tulajdonosa vagy használója köteles a kerékpárt, annak gyári számát és más legközelebbi ismertető jelet ezen szabályrendelet életbeletptetésétől számított 15 nap alatt a városi adóügyi osztálynál bejelenteni és a kerékpár-adót a fél nevével, a kerékpár ismertető jelével és adófizetési év és napjazzal mellátott nyugta és az év és napjazzal mellátott adójeget ellenében az adópenztárnál egyszerre lefizetni.

Az adójeget a kerékpár kormányrudjára, attól elválaszthatatlanul reá illesztendő.

Az adójeget feltüntetve levő szám a kerékpár hátulsó részén is messziről meglátható, nagy számmal jelzendő; ezen lapok az adó befizetésénél az adóhivatalnál lesznek kiadva.

3. §.

A kerékpárra erősített jegy az év folyamán el nem távolítható. Ha a jegy elvesz vagy elromlik, a városi adóhivatalnál a jegy elvesztése bejelentendő s az elromlott jegy beszoiglatandó, amikor is a városi adóhivatal a régi jog érvénytelenségét feltüntetvén, a félnek a jegy előállítás költségeinek megtérítése ellenében új jegyet szolgáltat ki.

4. §.

A kerékpáradó a naptári évre számítattik. Az évi adó teljes összegében és előre fizetendő az év első hónapjának közepéig.

5. §.

Akinek időközben jut kerékpár a birtokába, kerékpárját a városi adóhivatalnál azonnal és annak használatba vétele előtt bejelenteni és érte az egész évi adót ugyanaz alkalommal befizetni köteles; aki évközben kerékpárján tudal vagy a kerékpárossal felhagy, a befizetett adó visszatérítését nem igényelheti.

6. §.

Midőn egy kerékpár tulajdonosában évközben változás áll be, az új tulajdonos a kerékpár után már megfizetett évi adó utólag megfizetni nem köteles, ha az eladótól az adó megfizetését igazoló nyugtát s a megfelelő jegyet is megszerzi s ezen körülményt a nyilvántartásban leendő keresztülvezetés végett a városi adóhivatalnál 24 óra alatt bejelent.

7. §.

A Kerékpárok utáni adófizetés alul fel vannak mentve:

a) a tényleges katonai szolgálatban levő egyének, kik parancsnokságuk rendelkezései folytán kerékpározni kötelesek;

b) a posta- és távírdaszolgák;

c) a városi rendőrök és tűzoltók;

d) kerékpárok elárústói, raktáron tartott kerékpárjaik után;

e) kerékpáron a város területén keresztülvonuló és oly idegenek, kik kerékpárjaikkal nyolcz napon túl a város területén nem tartózkodnak;

f) 10 éven aluli gyermekek, ha az I. §-ban körülírt járműveket a házon belül használják;

g) a debreczeni városi főnkéntes tűzoltó-kar működő tagjai; a), b), c) alattiak is azonban csak tényleges szolgálataik tartamára és csak annyiban, amennyiben szolgálati egyenruhában kerékpároznak.

A g) alattiak, ha működésükre nézve a rendőrkapitányi hivataltól kiállított igazolvánnyal bírnak. — Az ily tűzoltók azonban a kerékpárt csak a tűvész helyére való menethez és jövethez használhatják.

Az a) alatti katonai személyek ezen jegyeket felettes parancsnokságuk, a b), c) alattiak pedig felettes hatóságuk és azok megkeresésére díjtalanul kapják.

8. §.

Idegen kerékpárosok, kik 8 napon túl, de egy havi időtartamot meg nem haladó ideig tartózkodnak a városban, ezen időtartamra 2 (kettő) korona kerékpáradót kötelesek fizetni.

Hosszabb időre terjedő itt tartózkodás esetén az egész évi adó fizetendő általuk.

9. §.

Ha az I-ös §-ban körülírt jármű használatban nincsen, az után adó nem fizetendő.

Az ily használaton kívüli járművet tartozik tulajdonos a városi adóügyszálynál bejelenteni, melyre a városi hatóság ellenzárt alkalmaz.

Aki az ellenzárt levenni kívánja, azt előzőleg a városi adóügyi osztálynál bejelenteni köteles.

10. §.

Ellenőrzés gyakorolhatása czéljából köteles a kerékpáros a rendőr felhívására azonnal megállani és adójegyet megmutatni.

Aki a rendőr ebbeli felhívásának eleget nem tesz, kihágást követ el, s a szegény-alap javára 10 koronáig terjedhető bírsággal sújtható.

11. §.

Jövedéki csonkítást követ el és a megrövidített, vagy a megrövidítés veszélyének kitétt adón kívül közigazgatási végrehajtás utján behajtandó 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik:

a) aki kerékpárt tart és azt az I. és 8. §-ok szerint be nem jelentette;

b) aki a 2., 3., 6. és 8. §-ok szerint jegy nélkül kerékpározik;

c) aki kerékpárját eltitkolja, hamis kerékpár-jegyet használ, vagy kerékpár-jegyet elidegenít;

d) aki az ellenzárt a városi adóügyi osztályhoz való bejelentés nélkül leveszi, 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik.

A jövedéki csonkítás megtörténte és megállapítása esetén a kerékpár elkobozható s a kiszabott pénzbírság és adó befizetéséig visszatartatott. Ha a kiszabott pénzbírság és adó 15 napig be nem fizetettnek, az elkobzott kerékpár nyilvános árvezesen eladható. A befolyt vételárból először az adó azután a pénzbírság fedezésére s az esetleg fennmaradó rész a kerékpár tulajdonosának kiadandó.

12. §.

Kihágást követ el, ki a nagyméltóságu m. kir. belügy-miniszterium által a kerékpárokra vonatkozólag 42,154/1897. sz. a. kiadott körrendelet rendelkezéseit be nem tartja. Kihágás esetén első fokban a rendőrfőkapitány, másodfokban a tanács, harmadfokban a belügyminiszterium határoz.

A szabályrendelet egyéb intézkedései körül felmerülő ügyekben, ideértve a jövedékcsonkítási eseteket is, elsőfokban a tanács, másodfokban a közigazgatási bizottság illeték, melynek határozata ellen az 1896. évi XXVI. t.-cz. 34. §-a értelmében a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő panasznak van helye.

13. §.

A kerékpáradó jövedelem a városi házipénztár javára, az esetleges bírságolásból befolyó jövedelem pedig a szegény-alap javára fordítandó.

194.
6465. 1882. bkgy.

Szabályrendelet

a házaló kereskedésnek Debreczen sz. kir. város területén való megtiltása tárgyában.

1. §. A házalásra, mely alatt az árukkal helységről-helysére és házról-házra járva, megtharozott eladási hely nélkül üzött kereskedés értetik, Debreczen szab. kir. város területén meg van tiltva.

2. §. Ezen tilalom által az 1852-ik évi szeptember 4-én kelt házalási szabályok 17-ik §-ának összes pontjaiban, nemkülönb az e §-t kiegészítő összes későbbi rendeletekben említtet vidékek lakói részére biztosított joguk nem érintetnek.

3. §. Nem érintetnek ezen tilalmi intézkedések által azon iparúzők, kik a fennálló gyakorlat szerint a házalva iparúzés folytatásában eddig korlátozva nem voltak, mint például a közszerzők, üvegések stb.

4. §. Ezen szabályrendeletben megszabott tilalom a házalókat a városban tartatni szokott vásárok látogatásában nem korlátozza, de magától értetődik, hogy azok — kivéve a 2-ik és 3-ik §-ban említteteket — áruikat ily alkalommal is csak a vásártéren hozhatják forgalomba.

5. §. A tilalmi intézkedések alól kivett házalók és iparúzők azonban csak az esetben üzhetik a házaló kereskedést, ha házaló-könyvüket a város kapitányi hivatalában láttamoztatták.

6. §. E szabályrendelet ellen vétők, a házalási nyílt parancs 19-ik §-a értelmében büntetendők.

7. §. Ezen szabályrendelet végrehajtásával a városi kapitányi hivatal bizatván meg, ily tárgy határozatai ellen a fellebbezés II-od fokban a városi tanácshoz, III-ad fokban

pedig a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz mindenkor három nap alatt intézendő.

Két egybehangzó határozat ellen további fellebbezésnek helye nincs.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1882-ik évi november hó 16-án tartott rendes közgyűléséből.

Simonffy Imre,
kir. tanácsos, polgármester.
Boczko Sámuel,
főjegyző.

49,342. szám.

Jóváhagyom!

Kelt Budapesten, 1882 december hó 9-én.

A miniszter helyett:
Matlekovics.

79.
2850. 1883. b.kgy.

Szabályrendelet

a kocsmai hitel tárgyában.

Debreczen sz. kir. város bel- és külterületére.

Megerősítést nyert 1883 május 24-én 30,129/III. b. sz. a. kelt kir. belügyminiszteri intézménnyel.

1. §. A vendéglőkben, kocsmákban és italmérsi helyiségekben, ide értve azon kereskedéseket is, melyek a szesz italok kicsinyben eladására joggal bírnak, kiszolgáltattott szesz italok ára iránti követelések fejében biróllag megítélhető összeg nagysága Debreczen sz. kir. város területére nézve két (2) forintban állapították meg.

2. §. Ezen szabályrendelet a város területén a szokott módon kihirdetendő s minden italmérsi helyiségben, a vendégek által könnyen olvasható állapotban tartandó.

Azon vendéglős, kocsmáros vagy italmérő, ki ezen §. rendeletét nem teljesíti, a városi szegényalap javára 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetettetni.

3. §. Jelen szabályrendelet folyó évi július 1-sőjével lép életbe.

Kelt Debreczenben, 1883 július 4.

A városi tanács.

180.
3040. 1883. b.kgy.

Szabályrendelet

a magán- hirdetések tárgyában az 1879. XL. t.-cikk 1-ső §-a alapján.

Érvényes Debreczen sz. kir. város területére.

1. §. A megengedett vagy erre alkalmas és senki által nem kifogásolt helyeken vagy helyiségekben kiragasztott vagy kifüggesztett magán hirdetéseknek, erre nem jogosultak által való letétele, megtrongálása, eltávolítása vagy olvashatatlaná tétele eltiltattik.

2. §. Ezen szabályrendelet ellen vétők, ugyszinte a részesek, felbujtók, két forinttól ötven forintig terjedő s a városi szegény- alap javára fordítandó pénzbüntetéssel s behatárlanság esetében 12 óratól öt napig terjedhető elzárással büntetendők.

3. §. Kihágások elbírálásánál első fokban a város rendőrkapitánya, második fokban a városi tanács, harmad fokban a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1883 szeptember 20-án tartott üléséből.

Kiadta:
Bészler,
jegyző.

21,054/II. szám.

Magyar királyi belügyminiszter.

Az 1884. évi január hó 16-án 2840. sz. a. kibocsátott itteni rendeletmunka képest módosított ezen szabályrendeletet az 1879. XL. t.-cz. 5. §-a alapján, ezennel megerősítem.

Budapestben, 1884 április hó 5-én.

A miniszter helyett:
Prónay,
államtitkár

A szinügyi bizottság ülése.

A szinügyi bizottság szeptember 22-ikén ülést tartott *Oláh Károly* közművelődési tanácsnok elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Lengyel Imre, Somogyi Pál, Aczél Géza, Szent-Királyi Tivadar, Fejér Ferencz, dr. Tóth István, Végh Gyula, Makó Lajos szinigazgató s mint h. jegyző Komlóssy Pál dr.

Elnök üdvözi a megjelenteket és bemutatja Makó Lajos társulatának névsorát. A színházi bizottság a szintársulat tagjainak névsorát tudomásul veszi és felkéri Makó Lajos szinigazgatót, hogy az új tagokat lehetőleg több ízben szerepeltesse október hó folyamán, hogy a bizottság képességeikről meggyőződést szerezhesen és észrevételeit idejekorán megtehesse.

Elnök előterjeszti Zilahi Gyula szinigazgató azon kérését, hogy ezen szöveg: „*Ha a szerződött tag szerepkörének betöltésére képtelenek bizonylan és a szinügyi bizottság által kifogásoltatnék, ugy az igazgató, mint a szinügyi bizottság által azonnal elbocsátható*” — a várossal később kötendő szerződésbe pótlólag vétessék fel. A bizottság ezt nem fogadja el, ellenben azt óhajtja, hogy a szerződésben mondassék ki, hogy a szinigazgató tartozik a szinügyi bizottság által kifogásolt tag helyett másik tag szerződtetéséről — még a szini idény alatt — gondoskodni.

Szinigazgató bemutatja az október havi műsört, melyet a bizottság tudomásul vesz.

Tóth István bizottsági tag javaslatára a szinügyi bizottság megkeresi a tanácsot, hogy a földszinti és emeleti folyosókon függesztessék ki a színház olyan rajza, melyen a vészkiáratok meg vannak jelölve, egyben feliratos táblák függesztessenek ki a folyosókon és ezen táblákon legyen feltüntetve az, hogy a közönség előadás után melyik kijáratot vegye igénybe.

Elnök bemutatta a *Zilahi Gyula* szinigazgató által beküldött névsort társulatról. A névsort a bizottság tudomásul vette.

Makó Lajos szerződéses kötelességének eleget kívánván tenni, egy díszlet felajánl a városi színháznak. Az átadandó díszlet megtekintésével és átvételével a bizottság *Oláh Károly* tanácsnokot, Aczél Géza főmérnököt és *Tóth István* bizottsági tagot bízta meg.

Ezzel az ülés véget ért, miután a felvett jegyzőkönyvet Aczél Géza és Fejér Ferencz dr. hitelesítették.

Közigazgatási hírek.

* **Olvasóink figyelmébe.** Értetjesítjük olvasóinkat, hogy lapunk közlembbi számát már csak azoknak fogjuk elküldeni, kik arra előfizetnek. A már megjelent három számból mindenki meggyőződhetett, hogy tollunkat egyedül városunk nagy érdeke vezeti. Igazságossággal és szeretettel, önzetlennel, minden mellékintetkek nélkül tárgyalunk minden oly kérdést, mely a városnak és a város polgárságának szellemi és anyagi javát célozzák. Kérjük azért lapunk pártolását, hangsúlyozván, hogy különösen a törvényhatósági bizottság tagjai rendeljék meg lapunkat, mivel ezen lapban fognak megjelenni mindazon közlések és értesítések, melyek eddig a házhöz hordattak. Mai számunkkal félévre szóló előfizetési nyugtákat visznek kihordóink, kérjük azokat beváltani

* **A főispán hazaérkezése.** *Domahidy Elemér* főispán október 5-én érkezik haza amerikai utjáról.

— **Személyi hírek.** *Magoss György* dr. tiszti főigényes és *Végh Gyula* rendőrfőkapitány szabadságukból hazaérkezve, átvették hivataluk vezetését.

* **A szervező-bizottság ülése.** A szervezeti szabályzat át dolgozása kitérdült bizottság szeptember hó 30-ának délután 3 órákor a kis tanácsteremben folytatódagos ülést tart *Kovács József* polgármester előlével. A bizottságban a főkapitány terjeszti elő azon javaslatát, melyben a rendőrgélegységi szolgátról és a rendőrök számáról szól.

Utmutatás a közönség részére. Igen sokan nem tudják, hogy az egyes kérvényeket hol kell beadni. Epen ez okból a következőkben figyelmeztetjük a feleket a helyes és leggyorsabban célzárvezető eljárásra:

A hatósági bizonyítványok iránt való kérvények a **városi tanács**hoz címzende, a következő helyeken nyújthatók be:

1. **Polgármesteri hivatalnál.** (Előzői iroda.) Házassági válto perekben szükséges és gyermek nem létét igazoló bizonyítványok iránt.
2. **Tanügyi iktató hivatalnál.** (Földszint 8.) Iltetési és beszüben bizonyítványok iránt.

3. **Rendőrfőkapitányi iktató hivatalnál.** (Komáromy-ház, Kossuth-utca.) Erkölsi, szegénységi és egyéb hatósági bizonyítványok iránt.

Figyelmeztetjük a feleket arra is, hogy mivel ezen kérvények végleges elintézése 8—10 napot vesz igénybe, sziveskedjenek kérvényüket idejekorán benyújtani.

Azok, akik névvaltoztatásról folyamodnak, kérvényükhöz okvetlenül csatoljanak **iltetési** bizonyítványt. Legzserésbé a névvaltoztatás engedélyezése iránt való kérvényben egyszersmind az **iltetési bizonyítvány** kiállítását és a kérvényhez csatolva feljterjesztést is kérelmezni; ez esetben a kérvényhez **2 kor. bélyeg** is mellékelendő a bizonyítvánnyal.

Az előírt módokon a felek kérvényei gyorsabban intézhetőek el.

— **A főispán utja.** *Domahidy Elemér* főispán, ki az interparlamentáris konferenciára és a st.-louis-i kiállítás megtekintésére az új világba hajózott, október első hetében érkezik városunkba. A főispán bejárta Amerika nagyobb városait és meglátogatta az egyesült államok elnökét, ki nagy örömmel fogadta a magyar urakból álló társaságot és elismerő szavakkal emlékezett meg a lovagias, sok szenvedést és sok dicőségét látott magyar nemzetéről.

* **Zsigmond Sándor öröke.** Zsigmond Sándor lemondásával megüresedett az alsószabolcsajdvidéki esperesi szék. Helyére a presbyteriumok **Baltházr Deszö** dr. hajdusbözsolói lelkész választották meg. Az új esperes az ev. ref. egyház egyik kiváló oszlopa, tehetségével, munkásságánál és papi erényeinél fogva egyaránt méltó és díszes állásra. Új tisztában igaz örömmel üdvözöljük is. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a hajdusbözsolói hívek mindent elkövetnek, hogy Baltházr Deszö drt. lelkészül megnyerjék.

— **Debreczeni tornaegyüt.** Tekintve, hogy az okt. 2-án megtartandó országos tornaverseny alkalmával (a sportérten) csak korlátozott számban összesen csak 17 pályó és 136 tribün ülőhely áll a t. közönség rendelkezésére, az egyesület elnöksége tisztelettel felkéri mindazokat, akik pályó vagy tribün ülőhelyre igényt tartanak, az ezekre szóló jegyeket Borsos czég üzletében, (városháza) előre megváltani. Egy pályó ára 4 személyre 10 korona. Egy tribün ülőhely ára 2 korona. Mindazon t. egyleti tagok, akik az 1903. évi tagdíjjal hátralebban nincsenek, felkértenek a névre szóló „Beléptéjegy a Sporttérre” meg a verseny; előtt Borsos czég üzletében átvenni, mert csakis ezen jegy birtokában tarthatnak igényt szabad bemenetre és a tagok részére fentartott ülőhelyre.

— **Az iparhatósági megbizottak gyűlése.** A debreczeni iparhatósági megbizottak Tarbay József elnökelete alatt a napokban tartottak harmadik évnegyedes gyűlést. Jelen voltak: Nagy Béla, Nemes Gábor, Barta Mihály, Böszörményi Imre, Nagy Gábor, Simkovic Sándor és Szemere Albert jegyzőkönyvvezető. A legfontosabb tárgy az iparparatanczókérdés volt, amelyben a miniszteri rendelet szerint a legfontosabb az, hogy tanoncz lehet mindaz, aki 12. életévét betöltötte és tekintet nélkül arra, van-e magasabb képzésében, az iparparatancziskolát látogatni köteles. A pinczértanoncok ügyében ismét figyelmeztetük a munkaadókat, hogy tanonczaikat szabályszerűen beszerződtessék.

§ **Felvidéki házalók.** A kereskedelmi miniszter kimondta, hogy a felvidéki házalókereskedők törvényileg biztosított kedvezménye he; vásárolók csakis azokra az árukra terjed ki, melyekre nézve házalási engedélyt nyertek.

§ **Színháznyitás.** *Makó Lajos*, színházunk érdemes igazgatója október 1-jén kezdi meg az előadásokat. Jól szervezett társulata a megnyitás napján Aranyvirág-ot adja elő.

§ **A Pósa-pár Debreczenben.** Pósa Lajos, az országos híru költő és mesemondó f. h. 28-ának a délutáni vonattal városunkba érkezett széplelkű nevével. A gyermekek már hetek óta várták Pósa bácsit, ki már anyai és anyyi gyönyörűsége szép mesét mondott el nekik >Az én újságom-ban. A vasutnál tengerneg várta a költőt és nejét, kik midőn le szállottak a vonatról, a fogadtatás ösztinteségétől egészen meg voltak hatva. Ezer és ezer apró gyermek állott sorfalat, hogy üdvözölje a mesemondó Pósa bácsit, kinek ajkairól csodálatosan szép mesék mennek át a gyermekek lelkébe. A vasutnál az érkező párt *Oláh Károly* közművelődési tanácsos üdvözölte egy mély érzésű beszédben, melyre *Pósa* meghatóttan válaszolt. A Csokonai-kör nevében *Komlóssy Arthur* poétikus érzéssel köszöntötte a Pósa-párt, kiket — ugymond — szeretettel fogad a város egész népe: aprajá-nagyja egyiránt. A költő-pár ezután *K. Tóth Kálmán* lelkész vendégszerető házába tért. Megemlítjük itt, hogy a szép meséket szufolt ház hallgatta mindkét napon a színházban.

— **Építő munkabeszüntetése.** Egyik munkabeszüntetés a másikat éri nemcsak városunkban, hanem mindenütt az országban. Ujabban a debreczeni közművek szüntették be a munkát, kiszámítatlan kárt okozva nemcsak a munkaadóknak, hanem első sorban önmaguknak. Az építkezéseknek pompás idő kedvez és a munkászekk télenlül várják követeléseik teljesítését. A munkaszünetetők úgy látszik nem gondolják meg, hogy a télen mily nehéz lesz a megélhetés, ha most a jó időben és kedvező bérviszonyok mellett nem keresnek. Nemcsak a munkaadókat és önmagukat sujtják a munkaszünettel, de megakasztják azon iparágak üzemet is, melyek szintén az építkezéseknél keresik megélhetésük feltételét. Epen azért kérérvékjűk építő iparosainkat, hogy ne hallgassanak egyes izgatók beszédeire és lássák be, hogy a daczolás következményei első sorban is őket fogadják sújtani. Kölcsonös belátás és méltányosság segíthetnek meg ezeken a felfordult állapotokon. A munkaadók, értesülésein színt, már is elemek addig a határig az engedékenységen, melyen túl örömlárusk nélkül nem tehetnek semmit. A most elvesztetti időt a téli napok munkájával nem lehet pótolni, míg a munkaadók által megajánlott munkabér tisztos megélhetést biztosít.

— **A járási számvérvők.** A hivatalos lap tegnapielőtti száma harminczöt vármegye járási számvérvőinek kinevezését közli. A vármegyei számvérvősek decentralizációját a községek háztartásának könnyebb és biztosabb ellenőrzése czéljából rendelt el a törvény; míg a községi számvitelt eddig a vármegye székelyéről ellenőrizték, ezentul minden járás székelyhelynél lesz ellenőrző hatóság. A kinevezés jogát a pénzügyminiszter gyakorolja, a helyigymiszter meghallgatásával. Rövid idő múlva szervezni fogják a járási számvérvőseket a többi vármegyékben is.

— **A halápi iskola.** A halápi lakosok egy része azon kérésrel fordult a tanácshoz, hogy az ott építendő iskola helyéül az ugynevezett *Bokor* hegyt jelölje ki. A tanács alapos helyszíni szemle után ezen kérését méltányosnak találta, minnek következtében az iskola a *Bokor* hegy legmagasabb részén épül fel.

* **A takarmányhiány.** A földmívelési miniszter a napokban küldette szét a gazdasági egyesületeknek a második kimutatást az eladásra felajánlott takarmánykészletekről, melyeket hozzá bejelentettek. A gazdaközönség forduljon a gazdasági egyesületekhez, ha az adatok megtekinthetőek.

× **Debreczen város helypénzszabályzata.** Debreczen város tanácsa elkészült a helypénzszabályzattal. A szabályzat, amelyet az októberi közgyűlés fog tárgyalni, a következő főbb pontokat tartalmazza: A vásárhelypénz fizetése alól mentesség semmi körülmény közt nem engedélyezhető.

A városra elárutás végett a soromponát á behozott cikkek után a vásárhelypénz a vámsoromponál fizetendő.

Minden egyéb áruk után a vásárhelypénz az árutás helyén, avagy járva árusított cikkekettől a város területén bárhol szedhető.

A vásárhelypénz az elfoglalt terület után, amennyiben az több napon át elfoglalva tartatnék, naponként fizetendő s így ha a vásárhelypénz a városba való behozatálal az áru után egy napra már megfizetett volna, ugyanazon áru után a további napokon az árutásnál helypénz szedendő.

Ha valaki egy helyen többféle árucikket áru, az összes árukot egybevéve, a vásárhelypénz után tétel szerint fizetendő, mely az egyes cikkek közül a legmagasabb díjtétel alá esik.

Ha, azonban olyan különféle áruk rakatnak ki, melyek után a díj darab száma fizetendő, ezek után a díj darab száma szenedő.

Vásárhelypénzt fizetni ugy a helybeli, mint a vidéki tartozik, azon különbséggel azonban, hogy az állandó helybeli lakos kereskedők, iparosok és egyéb árusok az árszabás szerinti díjak felét fizetik.

Azok, kik árusítással üzletszerűen foglalkoznak, az egész díjat fizetni kötelesek.

Azon árus, aki egy négyszög méternél kisebb terület foglal el, egy egész négyszög méternek megfelelő helypénzt tartozik fizetni. Azon esetben, ha az egész négyszög méteren felül még további terület is foglaltatik el: az fél négyszög méteren alóli hanyadrész számításta nem jön, de a fél négyszög méternyi, vagy ennél nagyobb hanyadrész is egészen véletlik.

< **Közgyűlés.** A debreczeni termény- és áruaktár részvénytársaság a héten tartotta meg 17-ik évi rendes közgyűlését. A lefolyt üzletvén ezen vállalat folytonos fejlődéséről tesz tanúságot és a bemutatott forgalmi kimutatása érieken tanuskodik arról, hogy a vállalat mily nagy forgalmat tesz városunk kereskedelmé és mezőgazdasága fejlesztésében. A vállalat haszonrendménye gyantán a részvényesek a 17-ik számú szelvényre 20 korona osztalékot kapnak, mely október hó 1-től kezdve a szokott helyeken kerül kifizetésre. Határozatba ment továbbá egy 40 ezer métermázsra árut befogadó új raktár építése, mely által a vállalat összbefogadási képessége 170 ezer métermázsra emelkedik. A kilépő Szabó Kálmán és dr. Balkányi Miklós igazgatósági tagok további 3 évre ismét megválasztottak.

+ **Az ondódi iskola megnyitása.** Vasárnap, október 2-án lesz az ondódi iskola ünnepes megnyitása. Reggel 9 órakor kezdődik az ünnepség. Oláh Károly közművelődési tanácsos felavató beszédével, melyel átadja az ondódi iskolát hivatalásnak.

* **A borítal- és husfogasztási adó megváltása.** Kovács József polgármester, Csóka Sámuel tanácsnok és Magosa György dr. tiszti főügyész a napokban írták alá a város képviselőtében a borítal- és husfogasztási adó megváltási szerződést. — A megváltási átalány összeg 300.000 korona, mely 1905. évre feltétlenül, 1906. és 1907. évreke feltétlenül van köve.

* **Az idén nem lesz lövés.** A debreczeni szaksócsos ösi lövésverseny az idén elmaradnak. A lovaregylet igazgatósága az elmaradást versenyt úgy pótolja, hogy 1905-ben két versenyt rendez. A jövő zsezonra a pályát teljesen újra rendezik.

Uri dívat, kalap és fehérnemű üzlet Békés Lajos Debreczen, Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-ház. Angol női bluzsokat, férfi fehérneműeket és kelen- gyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készit.

18,129.
1904. szám.

Árverési hirdtemény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa az **Epreskertti csap- széknék** és hozzátartozó földnek bérbeadása végett 1904 október hó 17-ik napjának d. e. 9 órájára a városzhaz nagy- termében tartandó újabb árverést tűz ki.

Az árverési feltételek az árverelőni óhajtok általi meg- tekinthetés végett a városi számvévoji hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1904 szeptember 29.

A városi tanács.

18,129.
1904. szám.

Árverési hirdtemény.

A Debreczen sz. kir. város gazdasági törzsgyűléjából kielejtett és számfelírti 9 darab telén és úszónak a folyó évi október hó 10-én tartandó országos baromvásárban nyil- vános árverésen eladatása rendelkezén el, értesitettek a venni szándékozők, hogy ezen árverés a jelzett napon deléltől 9 órakor veszi kezdetét s az eladás tárgyat képező szarvas- marhák előzőleg a város epreskertti telepén megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1904. évi szeptember hó 26-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Férfi dívatárak.

Férfi ingek, alsó nadrágok, mindennemű
== kalapok, nyakkendők, sétabotok. ==
Lavalia borkabátok.

Angol, francia, orosz illatszerek és
szappanok nagy választékban. — Uti
bőröndök. — Utazó és kocsi takarók.

Angol és solingeni acéllárak a legolcsóbb árak
== mellett kaphatók. ==

BORSOS KATA műiparú üzletében
Debreczen. Városház.

Utazó és koci takarók.

Uti készletek, bőröndök.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb a

Városi Könyvnyomda kiadásában megjelenő

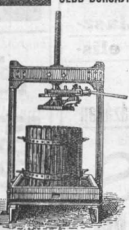
„A VÁROS“

czimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap
a város és megye vagyonos közönségének
állandóan kezében forog s így a feltűnő és
csinos kivitelű hirdetések egész héten át
a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerzeni
óhajtó közönség figyelmét.

Fényképező gépek.

URSUS A LEGTÖKÉLETE- SEBB BORSAJTÓ.

Az **URSUS** borsajtó következő elő- nyokkal bír: Vaserenda és szabadalma- zott nyomó fejszerkezet által a lehető legmagasabb nyomásról érihető el.

Az **URSUS** borsajtó aljárseze fából van a vaserenda szerkezetbe beillesztve, hogy a szőlő leve vasszerekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése nem fordulhat elő.

Az **URSUS** borsajtóból a tiszteky egy da- rabban vehető ki. Az **URSUS** borsajtó szer- kezete felülmulthatatlan szolid és erős. — Szőlődaralók a legjobb kivitelben.

Porcellán kályhák budweissi és honi gyártmányban. — Melldingi rendszerű és öntött vaskályhák és legjobb minőségű konyhák. Cserépkályhák átrakásánál a fűtőképeség tetemes emelkedése és a lakás gyors felmelegítése a feltűnőst keltő új találmányu multiplicátor betételet felöléséggel mellett ajánlom. Fűdőházak és vas- buterek nagy raktára.

Toth Gyula,
Debreczen. Piacz-u. 20., 27.

== Pongrácz Géza ==

papir gyáraktárában DEBRECZEN, „Bika-
szálló mellett:

legdivatosabb dobozos levél- papírok, vízfestészeti virág- és tájkép minták, legújabb fran- czia sportképek, dr. Schön- feld-féle olajfestékek és vász- nak; angol, svéd és solingeni, zsebkések; helybeli és alkalmi képes levezőlapok egyedüli nagy választékban.

MIHALOVITS J.

Ha gyermekével csukamajolaját akar szedtetni, szeresse be részére a Mihalovits-féle izetlen és szagtalan

*** csukamajolajat ***

melyet a gyermekük szívemen nyugodtan is, mitán annak semmi kórtólmentes is, sem szaga sincsen. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.

Kapható:

MIHALOVITS J. a „Kigyó”-hoz
sz. gyógyszerárúháza Debreczen,
Főúr, a városbányai utcában.

Alapított: 1845-ben.

Be ban bizonyítva, hogy

férfi-, nő- és leányka ruhák

legalkalmasabban

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító czégnél szereshetők be.

Piac-utca, a főpostával szemben.

Alapított: 1845-ben.

Az üzlet teljes feloszlatása miatt hatóságilag engedélyezett

Végkiárulás!!**SZIFFT ALADÁR**

Piac-utca 24. sz.

Schroll-féle chiffonok és vásznak, női és férfi fehérenemű és téli alsó ruhák, női ruhaszövetek és posztók, téli fej- és nagykendők, asztalmentek és ágyterítők, batiztok, cartonok, zefírek, czérna pique és velour barcetek, selyem kendők, esernyők és fűzők, kesztyűk, harisnyák és kötények, bélesek és rövidárak stb.

Az összes raktáron levő áruk gyári áron alul végkiárusittatnak.

Az áruraktár berendezéssel együtt eladó. — Az üzlet helyiség kiadó.

SZIFFT ALADAR,

Piac-utca 24. szám.

Ruhafestő

és vegyszeti tisztító intézet

**HABÉCZY
ANTAL**

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.

Telefon 323.

Fehérenemű
Gőzmosoda!!!

**A gázkandallóval
való fűtés**

a legszebb,
legbiztosabb,
és legjobban
szabályozható

nem füstöl, nem kormoz, nem
szemetel, nem rontja a levegőt,

diszitalakást,

**nem drágább a fa-
tűzelésnél.**

Berendezése megrendelhető a
légszuszgyárnál.

Őszi és téli divatujdonságok legnagyobb választékban, legolcsóbban Hajdu-és Biharmegye elismert legnagyobb

női- és leány-felöltők, kalapok áruházában

RÓZSA LAJOS

Debreczen, Kistemplom-bazár szerezhető be.

1904-re.

1904-re.